

Lesformulier

titel les	Wat is dat?
groep(en)	Bovenbouw, groep 6 t/m 8
onderwerp/thema	Improviseren met materialen
kunstdiscipline(s)	Theater
vaardigheden	Samenwerken, experimenteren, creatief denken
doelen(en)	Samenspel: De leerling kan gepast reageren op spelsituaties
werkvorm(en)	Improvisatie en spelen met materialen
presentatievorm	n.v.t.
duur van les(senreeks)	Les van 45-60 minuten in een serie van vier lessen (2/4)
benodigheden	Plusminus vijftien alledaagse gebruiksvoorwerpen in een doos (denk aan een pan, een lepel, een boek, een afwasborstel, een vel papier, een pen)
voorbereiding	n.v.t.

Lesopbouw

ORIËNTATIEFASE

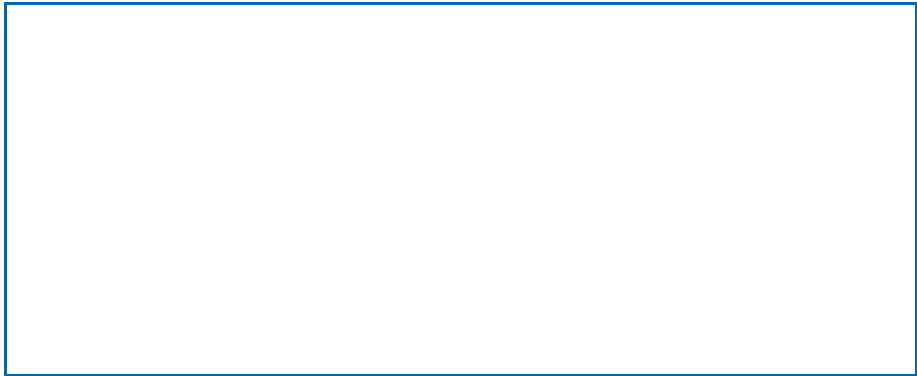
De leerlingen zitten in een kring. De leerkracht loopt rond met een vel papier in zijn handen, zoekend naar een pen. Hij pakt een lepel en 'schrijft' daarmee op zijn blad.

Denk hierbij aan:

*voorkennis ophalen,
verwonderen, waarnemen
(kijken, luisteren, voelen,
ruiken, proeven),*

*associëren, fantaseren,
beschouwen en reflecteren.*

Wat gebeurt er in de groep? Hoe reageren de leerlingen? De leerkracht vertelt wat het doel van deze theaterles is.

ONDERZOEKSFASE

*Denk hierbij aan:
brainstormen, bronnen
zoeken, schetsen,
experimenteren,
improviseren, oefenen,
proefjes doen of maken,
nieuwe technieken aanleren,
keuzes en een plan maken.*

1. Dit is een...

De leerkracht zit met de leerlingen zitten in een kring. In het midden liggen plusminus vijf alledaagse gebruiksvoorwerpen. De leerkracht pakt een voorwerp en gaat daarmee op zijn stoel zitten. Hij laat het zien aan de leerlingen en vertelt dat niets is wat het lijkt. Dit ding lijkt namelijk op een afwasborstel, maar is eigenlijk een tandenborstel voor dino's. Daarna geeft hij de afwasborstel door aan de leerling links van hem. Deze leerling bedenkt nog een nieuwe functie. Dit is geen afwasborstel, dit is een ruggenkrabber! En hij geeft de afwasborstel weer door. Wanneer een leerling geen nieuwe functie kan bedenken, mag hij het voorwerp onder zijn stoel leggen en een nieuw voorwerp uit de kring pakken.

Vervolgens gaat de leerkracht met de leerlingen in gesprek. Hoe kom je op een nieuwe functie voor een voorwerp? Waar let je op? Gaat het om de grootte, de vorm, de kleur, het materiaal, of nog iets anders?

UITVOERINGSFASE

*Denk hierbij aan:
toepassen, herhalen,
(in)oefenen, delen van
(tussen)resultaten.*

2. Wat heb je daar?

De leerlingen zitten in een halve kring. De leerkracht staat op de spelvloer. Hij heeft een tental voorwerpen in een doos verstopt. Hij nodigt steeds één leerling uit op de spelvloer. Elke improvisatie scène begint vanuit dezelfde tekst:

Leerkracht: Wat heb je daar?

Leerling: Waar?

Leerkracht: Daar, in jouw handen?

Leerling: Oh, dit? Dit is...

De leerling krijgt pas op het laatste moment een voorwerp van de leerkracht in zijn handen gelegd. Op dat moment verzint de leerling een nieuwe functie voor dit voorwerp. In enkele zinnen vertelt hij wat het is en beeldt hij uit wat je er mee kan. De leerkracht stelt vragen om meer informatie te krijgen.

3. Tell Sell

De leerlingen zitten in een halve kring. Op de spelvloer staan twee stoelen; één voor de uitvinder en één voor de interviewer. In eerste instantie speelt de leerkracht de interviewer. Een leerling wordt uitgenodigd op de spelvloer om de rol van uitvinder spelen. Deze uitvinder komt in een tv-studio zijn nieuwe product verkopen. De interviewer stelt vragen om meer informatie te krijgen. Ook de leerlingen in het publiek mogen vragen stellen en meningen geven.

EVALUATIEFASE

*Denk hierbij aan:
het bewust worden en
verwoorden van wat geleerd
is, het creëren van ruimte om
te groeien en het formuleren
van nieuwe leervragen.*

De leerkracht zit met de leerlingen zitten in een kring. Hij pakt één van de voorwerpen die in de les is gebruikt. Hij houdt het vast als een trofee en reikt het uit aan een leerling. Tijdens het uitreiken benoemt hij een succesmoment in de les die hij gezien heeft.

Vervolgens nodigt de leerkracht nog enkele leerlingen uit om een trofee uit te reiken aan een klasgenoot. Op welk moment werd het lesdoel behaald? Wanneer zat je geboeid te kijken?

Tips/inspiratie/verdieping

Denk bijvoorbeeld aan:

extra activiteiten,

uitstapjes,

*beeldmateriaal en
inspiratiebronnen.*

Opdracht 2 en 3 kunnen ook in tweetallen worden uitgevoerd.

Bij opdracht 2 staan de tweetallen verspreid over de spelvloer. De ene leerling komt bij de leerkracht een voorwerp halen en houdt dit achter zijn rug verstopt. Hij stapt op de andere leerling af en begint met de tekst: "Wat heb je daar?".

Bij opdracht 3 zitten de leerlingen verspreid over de spelvloer. Elk tweetal krijgt een voorwerp. De ene leerling speelt de interviewer, de andere leerling speelt de uitvinder.

Opdracht 3 kan nog verder verdiept worden. Wanneer de opdracht goed gaat en de leerlingen meer uitdaging in spel aankunnen, kan de leerkracht vlak voor de start van de scène een karaktereigenschap aan de uitvinder geven. De speler moet deze karaktereigenschap meenemen in het spel. Bijvoorbeeld; chagrijnig, onzeker, arrogant, zenuwachtig, grappig, beleefd, traag, enthousiast, warrig.